

de informații economice» asupra învățămîntului în Germania național-socialistă. În conformitate cu aceste date, numărul elevilor de liceu scade, în ultimii șase ani, dela 530.578 la 464.322; bacalaureații pe un an, față de 32.860, sînt 21.053, profesorii secundari descresc ca număr dela 30.187 la 28.595. În aceste condiții, 143 licee au trebuit să fie închise. În Universități, în ultimii cinci ani, numărul studenților trece dela 134.393 la 71.850, micșorarea reprezentînd proporția fantastică de 43%, și va veni momentul în care concursurile de admitere vor fi suprimate în școlile de învățămînt superior din lipsa de candidați în număr suficient.

Reducerea atinge și calitatea. Henri Beer citează un raport al Camerii de Comerț din Hamburg care deplînge mediocritatea dezgustătoare a candidaților lipsiți de cunoștințele cele mai elementare; el mai menționează diferitele mărturii ale presei germane care denunță pericolul născut dintr'o «rivnă insuficientă către un bagaj solid de cunoștințe intelectuale», din disprețul tineretului pentru instituția școlară, din lipsa de emulație.

Cauzele acestei crize ar fi lipsa de remunerație a travaliului intelectual, avîntul sportiv al tineretului hitlerist, educația de tip militar prea mult favorizată, etc. D-l Goebbels ar fi spus, în această privință: «Cursul de latină poate să mai aștepte, dar Statul nu»; este și acesta un program care vedem ce rezultate are; căci nu trebuie pierdută din vedere proporția, ce cu greu se poate atinge într'o țară, între învățămîntul teoretic și tehnic și cel practic și sportiv; și unul și altul fac pe bunul cetățean al Statului; dar nici unul fără altul. *Datu.*

Expoziția Eminescu, la biblioteca centrală a Universității Mihailene.

În cadrul comemorării a cincizeci de ani dela moartea lui Mihail Eminescu, biblioteca universității din Iași a expus pagini scrise de mîna poetului și operele toate cîte sînt, de el și despre el, adunate și păstrate la biblioteca aceasta pe care însuși Eminescu a condus-o, o bucată de vreme. Vizitatorii expoziției au putut vedea rezoluții pe hîrtii oficiale, scrise și iscălite de bibliotecarul Mihail Eminescu, o gramatică sanscrită, alcătuită în întregime de el, — tot scris — ziarele și revistele cu colaborarea lui, edițiile critice, comentariile, reproduceri după manuscrisele poetului și traduceri care s'au făcut, în germană, italiană, franceză și engleză, din opera lui Eminescu. Prin acestea toate, amintirea și umbra sărmanului Dionis, au fost de față la comemorarea din bibliotecă.

...În săptămîna aceea, închinată lui Eminescu, s'a vorbit mult, și — încă mai mult — s'a scris despre dînsul. S'a vorbit și s'a scris cu talent și autoritate în materie, cu dragoste și — uneori — cu amintire.

...Dar, vorbele — ca și armoniile sau colorile — nu pot evoca un mare maestru al lor, decît în așezarea cadrului lor vechi, așa cum erau așezate de gîndul și de arta lui. Așa ni-se pare nouă, cel puțin. Dacă sunetele de melodie ar vrea, cu melodii, să-l comemoreze pe Beethoven, ar trebui să se înșire iar în rostul de taină al unei sonate de el alcătuită, și — tot așa — colorile, cu lumini și cu umbre, ar trebui să se adune, iar, în «lecția de anatomie» sau în «rondul de noapte», dacă, prin colori, ar fi să se povestească, despre Rembrandt...

Biblioteca Universității din Iași a făcut, dar — credem noi — cea mai pioasă și mai plină de respect, dintre toate evocările săptămânii lui Eminescu. Credincioșii, pelerini în treacăt, n'au ascultat predică, ci, așezați în fața unor icoane care au făcut minunea, s'au închinat cu sfială și tăcere, în biblioteca Universității din Iași, ca într'o biserică, în fața amintirii cele mari.

Alex. P.

Ressu? — Să-ți arăt eu pictură !...

Printre lucrările de calitate îndoelnică ale unei așa zise expoziții colective de pictură, cu care « artiștii clasici bucureșteni » (nenumiți) onorează periodic provincia cu lucrări care an de an reeditează aceiași nostalgică troiță într'un amurg trandafiriu, sau nud gingaș în tonalități diafane și estomplate, încălțat în ciorapi negri, ca pielea de mai sus să pară mai albă și chimonoul căzînd neglijent exact de pe sîn, am găsit, hirsută și singulară o bucată de Ressu. Tratată într'o tonalitate monotonă, personajul, într'o atitudine fixă, automată, își comunica cu o forță de sugestie halucinantă, impresia de dezagregare interioară a unui alienat. Reprezenta pe lancu Brezeanu în rolul nebunului Ion din Năpasta.

Socoteam drept fericită ocazia, de a putea reproduce această bizară, dar admirabilă bucată într'o revistă locală.

Mă duc deci la un fotograf și-i explic ce are de făcut.

Cînd mă abat peste trei zile, rămîn stupefiat. O fotografiase strîmb, cu laturile paralele neegale, așa că în loc de dreptunghiu apărea tabloul în formă de trapez.

— «Vezi? Ți-am fotografiat-o în perspectivă». Și apoi înfierbîntîndu-se brusc: «Dar asta-i pictură? Dumneata o făceai mai bună. Eu o făceam mai bună. Astea-s mîni? Să-ți arăt eu mină pictată, să-ți arăt eu portret». Și triumfător scoate de după paravan o pînză mare și ternă, spălată pe alocuri de praf. Reprezenta doi inși, poate chiar dînsul cu respectiva-i jumătate, tineri, în haină neagră și cu un enorm buchet de flori, pictați în atitudine solemnă «ca la fotograf».

— «Vezi?» continuă dînsul și înduioșîndu-se neașteptat: «asta-i pictură !...» Al. Gh. Popovici.

Iubirea altora.

În hebdomadarul «Marianne», scriitorul Paul Reboux publică, în numere succesive, o cronică intitulată *Vénus au Zoo* în care arată, în mijlocul căror practice, animalele domestice și sălbatice devin, ca să spunem așa mamă și tată de familie. Aceste haremuri zoologice ne prezintă, împărțite în capitole, revista amoroasă a întregului regn delà bacteriofag pînă la elefantul care, după cum se vede, nu este deloc pudic cum i-a ieșit fama; delà fluturele despre care G. Labadie-Lagrave arată că este foarte credincios în iubire, pînă la leul care cu leoaica știe să organizeze o familie prosperă.

Mărturisim că n'am rămas prea entuziasmat citind aceste mici indiscreții ale istoriei naturale. Omului vrednic și sănătos nu-i place să fie spectaculos în materie de dragoste, și... Dar să nu ne lăsăm tîrîți mai departe pe această cale spre a nu părăsi tonul de demnitate și de discreție pe care le-au avut întotdeauna notele revistei noastre. Faptul este că